

Az (EU) 2021/2115 és az (EU) 2021/2116 rendeletek alapján létrehozott KAP Stratégiai Tervek végrehajtásának első éve egyértelművé tette, hogy a tervek hatékony kivitelezésének biztosítása és a bürokrácia csökkentése érdekében kiigazításokra van szükség. Felül kell vizsgálni és egyszerűsíteni kell a rendelet egyes részeit annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok jobban hozzáigazíthassák KAP stratégiai tervüket a mezőgazdasági termelők igényeihez, és nagyobb rugalmasságot adjanak a mezőgazdasági termelőknek a mezőgazdasági tevékenységeik elvégzéséhez, figyelembe véve a növekvő kihívásokat, az időjárás kiszámíthatatlanságát és a gazdasági bizonytalanságokat.

Ennek érdekében a két rendeletet módosították, melyet kihasználva a tagállamok lehetőséget kapnak arra, hogy kiigazítsák szabályaikat akár már a 2024-es kérelmezési időszakban.

Az uniós rendeletmódosítási csomag főbb pontjai

- **A HMKÁ 5., 6., 7. és 9. esetében a szélsőséges meteorológiai események növekvő száma, valamint a környezeti szempontból érzékenynek minősített állandó gyepterületek vadállatok, inváziós fajok és hasonló tényezők miatti károsodásának nagyobb gyakorisága miatt a tagállamok számára lehetővé teszik, hogy objektív és megkülönböztetés mentes kritériumok alapján **egyedi mentességeket állapítsanak meg.****
- **A HMKÁ előírásokban a műveletekre (pl. vetési időszak) vonatkozó határidők és időszakok ideiglenes módosításának lehetősége. Az ilyen ideiglenes eltérések hatályát a releváns időjárási viszonyok által érintett mezőgazdasági termelőkre és más kedvezményezettekre vagy területekre kell korlátozni, és a tagállamok csak a feltétlenül szükséges ideig alkalmazhatják az eltéréseket.**
- **A HMKÁ 8 előírásrendszeréből a nem termelő területek kijelölésének kötelezettsége törlésre kerül azzal, hogy az AÖP-ben viszont biztosítunk ilyen előírást, mert ott a termelő esetleges bevételkiesését kompenzálni lehet. A HMKÁ 8-ban marad a védett tájképi elemek megőrzésének kötelezettsége és a sövények és fák kivágásának, metszésének, csonkításának tilalma a költési és fiókanevelési időszakban.**
- **Naptári évenként 2 db KAP Stratégiai Terv módosítási lehetőség.**
- **A HMKÁ 6 esetében meg van a tagállamok lehetősége, hogy a követelményeket rugalmasabban kezeljék, mert ezek a követelmények sok esetben nehezen összeegyeztethetőek a kiszámíthatatlan időjárási viszonyokkal.**
- **A tagállamok lehetőséget kapnak arra, hogy a vetésváltás mellett a növénytermesztés diverzifikációját is bevezessék a HMKÁ 7-ben.**
- **Az (EU) 2021/2116 rendelet módosítása, hogy a 10 hektárnál nem nagyobb mezőgazdasági területtel rendelkező kistermelőket mentesítse a feltételeességi szankciók alól.**
- **Azokat a gazdálkodókat, akik az (EU) 2021/2115 rendelet szerinti KAP stratégiai terv és az 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján 2025. december 31-ig végrehajtott vidékfejlesztési program keretében egyaránt részesülnek területalapú támogatásban, és ezért feltételeességre vonatkozó ellenőrzés alá esnek, mentesíteni kell az 1306/2013/EU rendelet szerinti kölcsönös megfeleltetési ellenőrzések és a szankciók alkalmazása alól.**

HMKÁ 8

Mielőtt a hazai lehetőségeket bemutatjuk, kiemelnénk, hogy a HMKÁ 8-ra vonatkozó egyszerűsítési lehetőséget 2024-re már nem tudjuk kihasználni. Ugyanis éltünk a 2024-re vonatkozó HMKÁ 8 derogációval, mely keretében a HMKÁ 8 nem termelő elem és terület kijelölési kötelezettség 4%-ra, az AÖP kötelezettsége pedig 5-5 %-ról 1-9%-ra módosult és a **derogációt és az egyszerűsítést nem tudjuk egyszerre alkalmazni.** Vagyis azt nem tehetjük meg, hogy visszavonjuk a derogációt és az idei évben a HMKÁ 8 kijelölési kötelezettséget teljes egészében megszüntetjük és az AÖP-t visszaemeljük a tavalyi szintre, mert az egységes kérelem beadási időszaka már zajlik. Viszont jövőre meg tudjuk tenni a HMKÁ 8 kijelölési kötelezettség törlését.

Hazai lehetőségek már a 2024-es igénylési évre

1. Azokat a gazdálkodókat, akik az (EU) 2021/2115 rendelet szerinti KAP stratégiai terv és az 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján 2025. december 31-ig végrehajtott vidékfejlesztési program keretében egyaránt részesülnek területalapú támogatásban, és ezért feltételelességre vonatkozó ellenőrzés alá esnek, **mentesítjük a kölcsönös megfeleltetési ellenőrzések és a szankciók alkalmazása alól.**
2. **A feltételelesség szankciókat nem kell alkalmazni** azon mezőgazdasági termelők esetében, akiknek a meghatározott területe nem haladja meg a 10 hektárt.
3. A **HMKÁ 6-ra** vonatkozó egyszerűsítési lehetőséget a rizs vagy indiánrizs termesztésére használt területek esetében tudjuk kihasználni a következők szerint: A talajtakarás kötelezettségét nem kell teljesíteni azon tárgyévben talajtakarás nélkül – szellőztetés, simítózás vagy szintezés mellett – pihentetett (kikapcsolt) területeken, amelyeket a tárgyévet megelőző évben rizs vagy indiánrizs termesztésére használtak.
4. A **HMKÁ 7** kiegészül a növénytermesztés diverzifikációjával, vagyis a HMKÁ 7-et vagy a vetésváltással vagy akár a növénytermesztés diverzifikációjával is teljesítheti a gazdálkodó az alábbiak szerint:
  - a) a 10 hektár feletti, de legfeljebb 30 hektár szántóterülettel rendelkező mezőgazdasági termelő tárgyévben legalább kétféle szántóföldi növénykultúrát termeszt, azzal, hogy a legnagyobb területen termesztett növénykultúra a szántóterületnek legfeljebb 75%-át foglalhatja el,
  - b) a 30 hektár feletti szántóterülettel rendelkező mezőgazdasági termelő legalább háromféle növénykultúrát termeszt, azzal, hogy a legnagyobb területen termesztett növénykultúra a szántóterületnek legfeljebb 75%-át foglalhatja el, és a két legnagyobb területen termesztett növénykultúra együttesen nem haladhatja meg a szántóterület 95%-át.

A mentesülő üzem típusok ugyanazok, mint a vetésváltásnál. A különböző növénykultúrák arányának kiszámítása során az egységes kérelem benyújtásának évében május 1. napjától szeptember 30. napjáig tartó időszakot kell figyelembe venni.